
Fenomeni, sekte i misterije: Masoni u BiH (I)

26/06/2008

Tematski Serijal: [PRAVDA I SIGURNOST](#) Autor: [Amela Ćafović](#) [Dijana Andrić](#)

Istraživačka priča "Masoni u BiH" nastala je u okviru projekta "Pravda i sigurnost", koji je financirala Vlada Velike Britanije a implementirao Mediacentar Sarajevo.

Na ovom višemjesečnom istraživanju su radili studenti novinarstva iz BiH pod mentorstvom iskusnih istraživačkih novinarki Medine Delalić i Susane Šaćić.

Tekstovi će biti objavljeni u tri nastavka u dnevnom listu "Oslobođenje" počev od 26. juna 2008.

Priču objavljenu u "Oslobođenju" možete pročitati [u PDF formatu.](#)

FENOMENI, SEKTE I MISTERIJE: Masoni u BiH (1)

Autori: Amela AFOVIĆ i Dijana ANDRIĆ , istraživački tim Mediacentra Sarajevo

„Prva, Majka svih loža, je osnovana 1717. u Londonu. Otuda sve potiče, krenulo je ka Americi da bi se naposljetku vratilo nazad u Evropu“, objašnjava pripadnik Velike lože BiH, priznajući da je sama ideja masonstva mnogo starija od godine osnivanja londonske lože, o čemu svjedoče raniji tragovi masonskih simbola. Masonski simboli su pentagram, piramida sa ucrtanim okom na vrhu; čekić, dlijeto i metar, koje koriste majstori zbog čega se masoni nazivaju i slobodnim zidarima. Naš

---

sugovornik koji je insistirao da ostane anonimn je član Velike Lože BiH od obnavljanja njenog rada, dakle od 2000-te, jer je bh. loža, prema njegovim riječima, postojala stotinu godina. Kao dokaz pominje dvije sarajevske zgrade, jednu, preko puta sjedišta vatrogasne čete ne Skenderiji i drugu u ulici Danijela Ozme, gdje su bila sjedišta loža. Rad bh. lože, ugašene pred Drugi svjetski rat, je obnovljen nakon šezdeset godina, ujedinjavanjem tri nukleusa u Veliku ložu BiH. „Naše obnavljanje bilo je vezano za uslove, vrijeme kada je zemlja spremna da prihvati takve organizacije, kada je zemlji potrebna takva organizacija“, kaže.

„Slobodni zidar je darovao Kip slobode Americi. Zamišljen u obliku žene kao Boginje sa plamenom u ruci kao dobrodošlica svima koji ulaze u Ameriku zemlju slobodnih ljudi, slobodnih mogućnosti. U Evropi danas nema slobodne zemlje bez slobodnih zidara, lože možda nema na Kosovu“, objašnjava. Prilikom stupanja u masone, tokom obreda nazvanog inicijacija, ruka se polaže na svetu knjigu religije kojoj pripada mason. Na sastancima se diskutuje. Dok jedan izlaže drugi ga ne prekidaju. Nakon toga se organizuje tzv. Bijeli sto na kom svako iznosi svoje stavove i argumente, ali bez zaključaka. O politici i religiji je dozvoljeno raspravljati jedino sa filozofskog aspekta. Tvrdi da nacionalna struktura bh. lože odgovara strukturi stanovništva koju je zemlja imala prije rata.

Loža BiH učestvuje na masonskim kongresima širom svijeta, među posljednjima, na kongresu u Riminiju, gdje je prisustvovalo oko dvije i po hiljade slobodnih zidara. Bili su prisutni: novinari, policija i guverner. Veliki majstor Masonske lože BiH je poklonio Loži domaćinu poluizgorjelu knjigu „Latinskih citata“ iz Vijećnice koja je propovijedala mir i toleranciju. „Poslije govora Velikog Majstora, same simbolike i poruke te knjige ustalo je oko dvije i po hiljade ljudi u čast, ne samo Sarajeva ili Banja Luke već cijele BiH. Sve su to finese, sviranje na klaviru, ne na bubnjevima, koje simbolično pokazuje šta razmišljamo“, objašnjava.

Zatvorenost i „tajnovitost, a ne tajnost“ bh. lože sa druge strane tumači demokratijom u povoju i činjenicom da društvo još nije spremno prihvatiti masone. „Znatiželja nije loša, u pozitivnom smislu,

---

ali mislim da je u BiH znatiželja na nivou senzacionalizma koji traje tri dana.“ Masonska loža BiH, funkcionira na principu samofinansiranja, članarina je 30 KM. Ko nema da plati, traži oprost i neko drugi daje novac za njega, ali bez znanja ostalih. Na pitanje koliko ima masona u BiH, dobijamo karakterističan odgovor: članova ima više od 100, a manje od 200. Članovi su, prema onom što nam je rečeno, uspješni ljudi, visokog morala, obrazovani i visokokvalificirani. „Mason može biti i liječnik i stolar, ali ne može biti liječnik koji ne zna da misli i može biti stolar koji zna da misli. I uvijek kažemo da tražimo ljude na dobrom glasu.“

Dok je djelovanje masona u BiH još uvijek tajnovito, susjedne države otišle su korak dalje i javno obznanile imena velikih majstora te se u određenoj mjeri otvorile za javnost. „Svuda u civiliziranom i demokratskom svijetu bi i veliki majstor i glavni kancelar Velike lože trebali biti javni“, naglašava Dragan Martinović, veliki majstor masonske lože Srbije. „Pošto smo mi živjeli u komunizmu koji je zabranjivao rad masona i u kojemu su se stvorile predrasude, ljudi se danas boje javno obznaniti da su masoni. Politika otvorenosti je promijenila sliku javnosti o masoneriji. Godinama su namjerno pravljene predrasude da su za sve krivi masoni, a sada se dobila prilika za pojašnjenje uloge masona.“ I Dragan Kukavica, veliki majstor masonske lože Hrvatske javno je obznanio svoju funkciju, no priznaje kako je zažalio zbog nekorektnog odnosa medija. „Mediji su od ovoga napravili senzacionalizam i iz tog razloga smo se, unatoč najboljim namjerama, odlučili ponovno donekle zatvoriti“, kaže Kukavica.

Fotografija : Velika loža Škotske, *Oslobodjenje*

